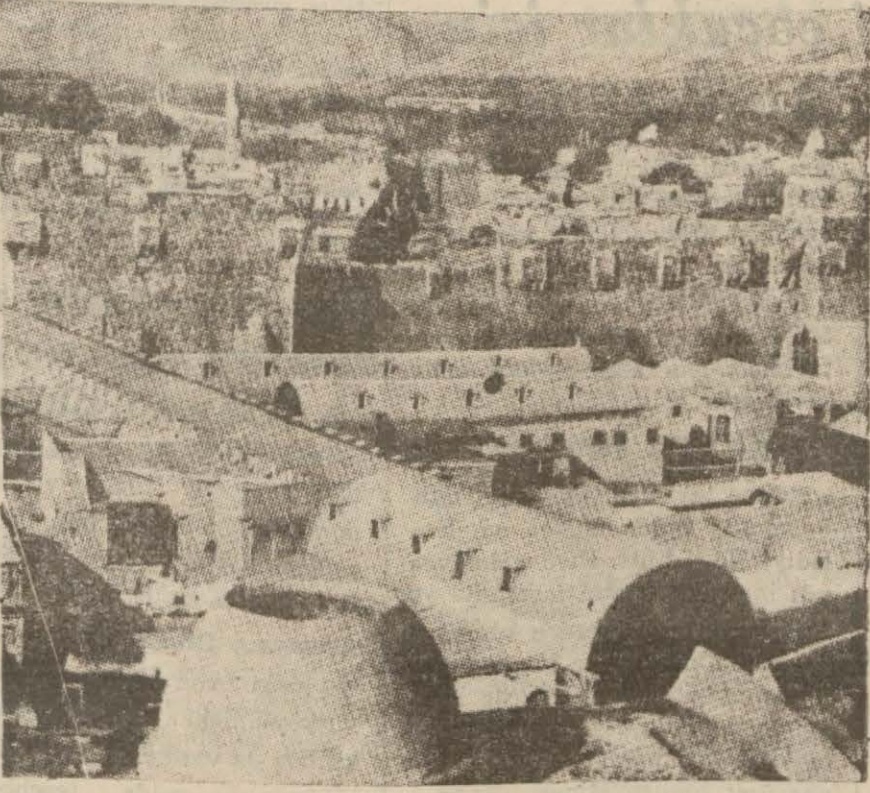

Bu sözleri beğenmedik LİTVİNOF VE NUTKU

Litvinof'un Türkiye'ye de istihdaf ettiğine şüphe olmiyan sözlerini Sovyet Rusya komşumuzun tasvip ettiğine ve edeceğine asla inanmak istemiyoruz. Litvinof aleyhimizde söz söyleyeceği ve imada bulunacağı yerde bilakis bir elimizi bırakıp öbürünü öpmeli ve dürüst bitarafliğimizle Sovyetlere temin ettiğimiz faydayı bütün cihan huzurunda minnetle yâdetmelidir.

Dış müdafaa harbedilen Beyrut'un bir görünüşü

Beyrut'un dış müdafaa hatlarında harp devam ediyor

General Dentz Beyrutun tahliyesi talebine cevap vermedi

Londra 11 (A.A.) — B.B.C. Suriyede ki vaziyet hakkında yeni resmi haber alınmamıştır. Burada bilindiğine göre, General Dentz, General Vilsonun Beyrutun tahliyesi talebine cevap vermedi.

Vapurlar Beyrut limanını terk ediyorlar

Londra 11 (A.A.) — Kıbristan bildirildiğine göre, Suriyede hareket devam etmektedir. İngiliz kit'aları, Beyrutun 5 mil mesafesinde Vişi kuvvetlerinin işgal etmekte oldukları hatları zapt etmişlerdir.

Damurdan hareket eden İngiliz tayyareleri Beyrut etrafındaki askeri mevzileri şiddetle bombardıman etmiştir. Keşfe gönderilen tayyareciler birçok Vişi gemilerinin alelacele Beyrutu terketmekte olduklarını görmüşlerdir.

72 numaralı vapur İstinye iskelesine bindirdi

İskele parçalandı, halk korku geçirdi

Bu sabah Şirket-i Hayriyenin 72 numaralı vapuru yanlış bir manevra neticesinde sulara kapılarak İstinye iskelesine çarpmıştır. Hâdis, vapur saat 7.50 de Boğazdan Köprüye doğru gelirken vukua gelmiştir. 72 numaralı İstinye iskelesine yanaşacağı sırada bu run tarafından şiddetle bindirilmiş, iskelelerin ön kısmını tamamen parçalamıştır. İskele üzerinde duran cimacı sarsıntıdan yere yuvarlanmış bereket kazayı hafif atlattırır. Vapurda hasar olmamıştır. Yolcular telaşa düşmüşlerdir. Tahkikat yapılmaktadır.

NOTLAR:

Kusura bakma

İskenderun limanına iltica eden ve enterne olunan Fransız harp gemileri ile İstanbul limanındaki Rumen, Yunan, Rus vapurlarından bahsediyorduk da, bizim mahut arkadaş şöyle söyledi: — Gemi durdukça harap olur. Yousunlanır, çürür ve bir gün çalışmaz hale girer. Ruzvelt'in bir «Ödün verme ve kiralama kanunu» var. Biz de bir «ödün alma ve kiralama» formülü ortaya koysak ta şu gemileri namve hesabımıza işletek. Hem bizim işimizi görürler, hem de gemiler çürümekten kurtulacağı ve ayrıca gelir getireceği için sahiplerinin sevinç ve memnuniyetini icap ettirir. Ve... sözünü bitireceği zaman şu cümleyi ilâve etti: — Sakın kuzna ve kusura bakma. Fikrim beğenmezsen, lâfite, diye kabul et!

Şark cephesinde

Her iki tarafın tebliğleri yeni bir hâdiseden bahsetmiyor

Sovyetlere göre, iş'ara değer bir değişiklik yok

Londra 11 (A.A.) — Sovyet tebliği, iş'ara değer bir değişiklik olmadığını bildirmektedir. Her iki taraf arasında muharebeler bütün şiddetle devam etmektedir. Sovyet tayyareleri dün, Alman kit'alarını pike bombardımanlarla hırpalamış ve muharebelere son derece faal bir halde iştirak etmişlerdir. 26 Alman tayyaresi düşürülmüştür. Sovyet tebliği 6 Sovyet tayyaresinin kaybolduğunu bildir - mektedir.

ALMAN TEBLİĞİNDE DE BİR ŞEY YOK

Londra 11 (A.A.) — Alman tebliği devam eden hareket hak - kında hiç malumat vermemektedir. Tebliğ, sadece bu hafta içinde Kızıldavya verdirilen zayıat yekûnunu bildirmekle iktifa etmektedir.

Adliye Vekili bu sabah Adliyede tetkikat yaptı

Dün Ankaradan şehrimize gelmiş olan Adliye Vekili Hüsnü Menemencioglu bu sabah saat 10 da ilk defa olarak İstanbul Adliyesini ziyaret etmiş, Cumhuriyet Müddeiumumisi Hihmet Onat ile görüşerek kendisinden izahat almıştır.

İskenderuna şimdiye kadar 11 Fransız gemisi iltica etti

Harp gemilerinin silâhları alınıyor, mürettebat enterne edildi

Ankara 10 (A.A.) — Haber aldığımız göre, İskenderun limanına gelmiş olan 11 Fransız harp gemisinin başında bulunan filo kumandanı, mahalli hükûmete mü - racaat ederek Türkiye limanına iltica etmiş olduklarını tasrih etmiştir. Bunun üzerine gemilerin silâh - (Devamı Beşinci Sahifede)

Yeni Tefrikamız: Bir Aşk ROMANI

SÜRÜ ÇİNGIRAKLARI

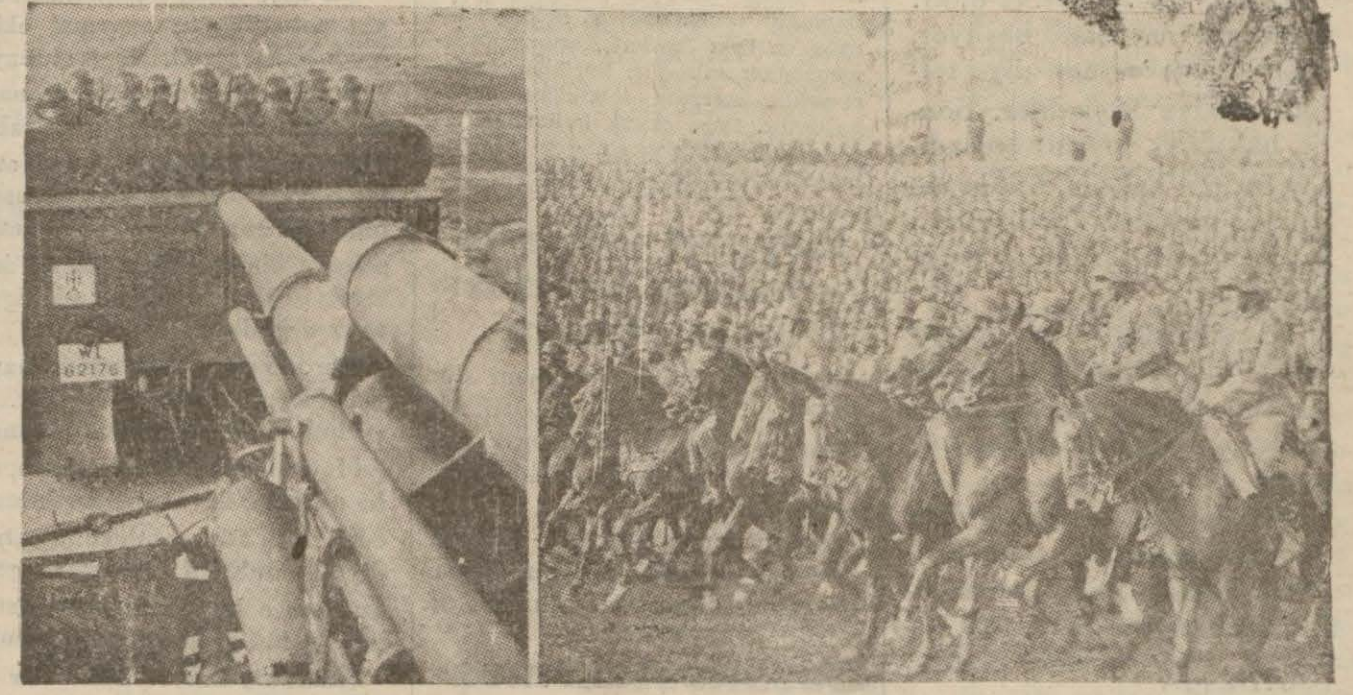
İstanbulda başlayarak Anadolu'da geçen, okuyanı avutacak, dinlendirecek, peşinden sürükleyecek bir kadın macerası..

SÜRÜ ÇİNGIRAKLARI

Şimdiye kadar çıkmış romanları ve hikâyeleri ile edebiyatımızda yerinde bir şöret yapmış olan değerli bir romancımızın bilhassa «Son Telgraf» okuyucuları için itina ile hazırlanmış olduğu bir şaheserdir..

PEK YAKINDA

SON TELGRAFTA

Sovyet suvarileri ve bir Sovyet motörlü topu

HARP VAZİYETİ

Sovyet ordularının Ostrov-Polozk hattından büyük bir taarruz yapmaları da beklenebilir

Yazan: EMEKLİ KURMAY SUBAY

Resmi tebliğlere göre Alman - Sovyet cephesinde vaziyetin hulasası şudur: Finlandiya cephesinde, Alman kuvvetleri Fin kit'alarının yardımıyla Salla şehrini işgal etmişler; fakat Mumansk ve Kareli berzahında Leningrad istikametinde yaptıkları taarruzlarda Sovyet müdafaası ile geri atılmışlardır. Finlandiya körfezi ile Karadeniz

arasındaki uzun cephe kısmında Alman orduları Ostrov, Polozk istikametinde ve Ukranyada Brodi - jtomir - Kiyef yolu üzerinde taarruzlarına devam etmişlerse de Sovyetlerin mukabil taarruzları karşısında ilerleyememişler, hattâ Polozka doğru taarruz eden Alman kit'aları Lepele ric'ate mecbur kalmışlardır. (Devamı Beşinci Sahifede)

Alman - Sovyet HARBİNE BİR BAKIŞ

Alman Ordusu Stalin hatında gedik açtı mı?

Almanlar şimal de Salla şehrini zaptettiler

Bu bölgede bir Sovyet fırkası imha edildi

ALMAN TEBLİĞİNE GÖRE Şark cephesindeki muharebe vaziyeti iki taraf tebliğlerine göre, şöyle hulasâ edilebilir. Alman tebliğine göre, ilerleme (Devamı 5 inci Sayfada)

Refah şehitleri için "Yavuz" da ihtifal yapıldı

Refah vapuru faciasında şehit düşen denizcilerimizle hava kuv. (Devamı Beşinci Sahifede)

AT YARIŞLARI BAŞLIYOR

Bu hafta koşuları hangi atlar kazanabilir?

Gazetemiz Cuma günleri koşular hakkında tahmin yazıları koyacak

İstanbul at yarışları bu Pazar günü Veliefendi Çayırında başlayacaktır. Dünyanın her tarafında halkın en ziyade rağbetine mazhar olan at yarışları, artık memleketimizde de aynı alâkayı görmeye başlamıştır. Veliefendi Çayırının bu haftadan itibaren her Pazar günü bu heyecanlı ve zevkli sporu seyretmek isteyenler için İstanbul'da dolacağı muhakkaktır.

Gazetemiz, at yarışlarına karşı git - tükçe artan bu rağbeti görerek her hafta Cuma ve Pazartesi günleri bu isten anlar bir arkadaşımızın yazacağı yazıları neşre karar vermiştir. Arkadaş - (Devamı Beşinci Sahifede)

Dahiliye Vekili bu sabah şehrimize geldi

Dahiliye Vekili Faik Öztürk bu sabah Ankaradan şehrimize gelmiş, Haydarpaşada Vali ve Belediye Reisi Lütfi Kırdar, Emniyet Müdürü Salâhattin Korkud, Vilâyet ve Belediye erkânı tarafından karşılanmıştır.

Vekil bir müddet şehrimizde kalarak muhtelif tetkiklerde bulunacaktır.

olsa - bizim için hem servet, hem fazilettir.

Ancak, hiçbir suretle yama tutmıyan başka şeyler vardır. Heyhat ki bu şeyler, dikişi ne kadar belli edilememek istense, bir türlü kaybedilemez.

Mesela Abdülhamit terbiyesi almış yobaz ruhlu bir adam, istediği kadar kırak gysin, yahut, demokrasiden, şundan, bundan hulâsa kendisiyle birleşmesi kab - olmiyan şeylerden demvur - sun, bu, yine yobazdır. Ne di - kişli, ne dikişsiz hiçbir yama kabul etmez.

Merhamete lâyık olan bu hiç bir suretle dikiş tutmıyan - ma - nevi yamalardır:

Yobazın demokratiği, söyleyecek bir fikri olmiyan adamın boyuna yazması, kafasının do - kumasında bu işe kabiliyet ol - miyan insanın - san'atkarlığı... gibi.

Tenkid ve Mülâhaza:

Dikişsiz yama

H. S. S.

İnsanın kafasına yerececek kadar sık raslanan bu reklâm - dan, işinde usta bir insana intikal ediyor ve memnun oluyorum: Bir san'atkar, ki eski, delinmiş bir kunduraya, hiç belli etmeden - düşünmeli, dikişini bile göstermiyor! - pençe, ya - ma vurabiliyor... İşçilik bakımından bu mehareti beğeniriz.

Kaldı ki yama, gözüğe bile, ayıp değildir: Ayakkabısının ta - mir görmemiş olması, bir adam için meziyet midir ki, tamiri bir kunduranın sahibi - bu ta - mirin farkına bile varılsa - insan - lıktan birşey kaybetmiş ol - sun!

Alınterile kazanılmış bir çift ayakkabısı olmak - pençeli bile

Yolcu salonu üzerindeki telsiz istasyonu

Vapur yolcuları bu istasyon vasıtasile muhabere edebilecek

Karaköy rıhtımındaki yeni yol - cu salonunun üzerindeki kurulması düşünülen telsiz istasyonu hakkında mütehassıslar tarafından yapılan tetkikler tamamlanmıştır.

Münakalat Vekâletine bu yolda bir rapor verilmiştir. Malûm oldu - ğu üzere istasyon salonu üzerindeki kulede kurulacak ve seferde bul - nan vapurlarla limana gelecek va - purların saatî hakkında yolculara malûmat verecektir. Ayrıca isti - yenler buradan vapurdaki yolcu - larla muhabere de edebilecekler - dir.

BUGÜN ÇOCUK Sahifesi

Eğlenceli yazılar, faydalı malûmat, oyunlar, masallar

Hulâsa çocuklarımızın merak ve zevkle okuyacakları yazılar

4 üncü sahife - de okuyunuz

HADİSELER
KARŞISINDA
SON TELGRAFKAHVE
TEVZİYAT

Kahve tevzi mesele oldu: Gazeteler evvelâ, başlıyor, başlayacak, başladı, diye tefrika etmeye başladılar. Sonra, hakikten, tevziat başladı. Geçen gün baktım, bütün cerideler resimlerini basmışlar.. Bu resimleri altlarına şöyle yazmışlar:

«Kahve tevziyatına devam ediliyor. Yukarıdaki resim tevziattan bir sahneyi temsil ediyor.» Bir arkadaşta sordum:

«— Acaba, neden resim de koymuşlar?»

«— Lâzım dedi, inanan olur, inanmayan olur.»

SAADETİN
TARİFİ

Bir muharrir yazısında şöyle diyor:

«— Saadet aramıca bulunmaz, bakınca görünmez, isteyince gelmez, üstüne düşününce yakalanmaz, düşününce tasavvur edilemez. ilâh.»

Bu muharrir göre, saadet bir garip nesnedir, vessellâm!

Fakat, tarife dikkat edilince, saadetin, tıpkı, akşam seferlerinde, Eminönünde, bir tramvayda «boş kanape» ye ne kadar çok benzediği derhal göze çarpıyor.

O hâlde, şöyle demeli, saadet bir zümrüdü ankadır.

DÜĞÜN

MERASİMİ

Düğün, nişan gibi merasimlere gitmeyi hiç sevmem. Geçenlerde bir dost evleniyordu. Bana da bir davetiye göndermiş.. Fakat, öyle bir gün ki, mümkün değil, gidemem. Çok meşgulüm.. Kafamın içi bin bir işle meşgul..

Siz, şu benim dalgınlığıma bakın: Bu arkadaşta sevindirmek için, bir telgraf çekiyim, dedim. Yanlışlıkla, şöyle yazmışım: «Geçmiş olsun. İnşallah kurtulursun!»

Malûm ya, bir söz vardır: Dervişin fikri ne ise, zikri de odur. Ben de, davetiyeyi aldığım zaman, falvaki böyle düşünmüştüm.

MULAYİM

VE SERT

Adamın birine sormuşlar:

«— Adın ne?»

«— Mülâyim..» Demiş..

«— Sanki, sert olsan ne yaparsın?» demişler..

İyi ki, bu yaz, Belediye İktisat Müdürlüğü gazino ve eğlence yerlerinde tatbik edilen tarifelere zam tekliflerini kabul etmedi.

Hoş, etmiş, etmemiş ne çıkar?.. İmam bildiğini okuduktan sonra...

AHMET RAUF

Boğaziçi
YalılarıTarihî kıymeti olan
yahılar tesbit ediliyor

Boğaziçi sahilindeki eski ve tarihî kıymeti olan yalıların tesbiti ve bunların muhafazası işi Belediye tarafından Eski Eserleri Koruma Encümenine bırakılmıştır. Encümen âzaları yalılar üzerinde tetkiklere başlamışlardır. Depo olarak kullanılan tarihî yalıların istilâk edilecek tamir olunacak ve muhafaza edilecektir.

Beyazıt - Koska
yolunun tanzimi
ihale olundu

Belediye Daimî encümeni dün Belediye Reis muavini Lütfi Aksoy'un reisliğinde toplanarak bazı yeni yol inşaatını müteahhitlere vermiştir.

Bu meydana Beyazıt - Koska yolunun tanzimi işi 31 bin liraya bir müteahhide ihale olunmuştur.

Beşiktaş'taki meş-
hur Hasanpaşa
karakolu yıkılıyor

Beşiktaşta Sinan paşa camii karşısında bulunan eski «Hasan paşa karakolu» nun yıkılması işi dün Belediye daimî encümeni tarafından bir müteahhide ihale olunmuştur. Burası yıktırdıktan sonra tanzim olunacaktır.

Diğer taraftan Sinanpaşa caminin etrafındaki dükkânların da istilâk olunup yıkılarak meşhur caminin etrafına açılması için de mahallinde tedkiklere başlanmıştır.

İnhisarlar badema
hususî
sigara yapmıyacak

İnhisarlar Umum Müdürlüğü bundan sonra hususî müesseseler ve şahıslara sigara imal etmemeye karar vermiştir. Bu kararın tatbikine bugünlerde başlanacaktır.

Bu sene peynirli
pahalı yiyeceğiz

Ticaret Odası ve Ticaret Müdürlüğü tarafından yapılan tedkikler neticesinde peynirli istihsal muntakalarında pahallılaşmış meydana çıkmıştır. Bu yolda bilhassa süt fiyatlarının tesiri görülmüştür, bu sebeple bu mevsim peynirli pahalı yiyeceği anlaşılacaktır.

KÜÇÜK HABERLER

VİLÂYET ve BELEDİYE:

★ Yerebatan Sarayının etrafına inşaat müsaade olunmuştur.

★ Belediye Cihangirde Güneşli sokakına nazir bir Çocuk Bahçesi tesis etmek üzere tetkikler yapılmaktadır.

TİCARET ve SANAYİ:

★ Fiat Mürakabe Komisyonu dünkü toplantısında et meselesini halledememiştir. Pazartesi tekrar müzakereler yapılacaktır.

★ Urfa yağ satışları arasında bir şirket kurulmuştur. Şirket toptan yağ satarak devlet tahahhütlere girecektir.

★ Fiat Mürakabe Komisyonu pirinç fiyatları üzerinde tetkikler yapmaktadır.

MÜTEFERİK:

★ Tıp Fakültesi İktisat İmtihanlarına 150 kişi iştirak etmektedir.

★ Edebiyat Fakültesi İngiliz Filoloji profesörlüğünde Liverpool Üniversitesinde aynı kürsünün Ordinaryus Profesörü angaje edilmiştir.

HALK
Filozofuİstanbulda hayatı
daha ucuzlatmak
mümkündür

Bir kere daha, İstanbuldaki hayat pahalılığının anormal olduğuna kanaat getirmiş bulunuyoruz. Birinci sınıf, yahut, manasız bir şekilde icat edilmiş olan tabirle söyleyeyim, lüks gazino ve otellerde, yemek içmek ates pahasına olmasına mukabil, diğer müesseselerde, bir insanın günde iki defa temiz yağla yemek yemesi, hiç de ucuz değildir.

Yurdun diğer köşelerinde, hayat pahalılığı bu derece değildir. İstanbul, dünyanın içinde bulunduğu fevkalâde şartlara rağmen, daha aşağı bir hayat standardı tesbit edilebilir. Bir memleketin iktisadiyatı, muhtelif köşelerine göre, bu derece büyük farklar göstermez; yahut göstermemek lazımdır.

İstanbul has ve mühasır bir teşkilât lazım olduğu anlaşılıyor. Bu teşkilât, memleketin diğer köşelerinde zaruri gıda maddelerini toptan satın alacak ve bu şehre getirecek ve yine muayyen teşkilâtla dağıtacak veya halka satacak. İstihsal ile istihlak arasında, İstanbul halkı için, gelişmesi çok müşkül ve uzun bir mesafe var. Bu mesafenin göz korkutan uzunluğu, bittabi, muhtelif derecedeki mutavassıtları menmun etmektedir. Fakat, memnun olmıyan halktır.

Tekrar ediyorum: İstanbulda hayatı daha ucuzlatmak mümkündür.

REŞAT FEYZİ

Askerlik işleri

Yabancı ve Yerli Kadıköy Askerlik Şubelerinden:

1 — 337 doğumlu ve bu doğumlularla muamele görünen eratin son yoklamaları 9 Temmuz 941 tarihinden itibaren Askerlik Şubesi binasında başlanmıştır. 13/8/941 gününe kadar devam edecektir.

2 — Yoklama günleri Pazartesi, Çarşamba ve Cuma günleridir.

3 — Öğleden evvel yerlilerin ve öğleden sonra da Kadıköy, Üsküdar ve Beykoz kazaları dahilinde ikamet eden Yabancı eratin yoklamaları yapılacaktır.

4 — Her mükellef beraberinde nüfus cüzdanı ve ikamet vesikası ve tahsilde bulunanların okullarından alacakları tahsil vesikaları ile beraber şubeye gelmeleri.

5 — Tabip, veteriner fakültesi, eczacı ve diş tabipli okullarından bu yıl mezun olanlarla askerliğine karar verilmemiş tabip, mühendis, kimyager, eczacı ve diş tabipli sınıfları ayrılmış bulunanların 15 Temmuz 941 tarihine kadar askerlik şubemize müraacaat etmeleri.

6 — 337 doğumlu ve bu doğumlularla muamele görünen eratin tasrarda bulunanların bulundukları mahallin askerlik şubelerine müraacaat ederek yoklamalarını yaptırmaları.

7 — Bu ilânın davetiye yerine geçeceği ilân olunur.

Yerli Etninü Askerlik Şubelerinden:

Aşağıda adları yazılı Yedek Subayların kayıtları tetkik edilmek üzere nüfus cüzdanlarıyla elindeki vesikalarla 3512 numara ile şubeye müraacaatları.

LV. Tg'm. Osman oğ. Mustafa 327 Elâzığ (50979)

NK. Tg'm. M. Hilâl oğ. Enis 327 İstanbul (50912)

LV. Tg'm. Mehmet Rüştü oğ. Ali Remzi 312 İst. (32854)

Günün meselesi:
Francala satış yer-
leri çoğaltılıyor1- 5 yaşındaki çocuklar için
Vekâletten un istendi

Belediye francala tevzi yerlerini çoğaltmaya karar vermiştir. Beyoğlunda Yenicağışa, Osmanbeyde, Galatada, Beyazıtta, Sirkeçide, Balıkpazarında, Fatihde, Lalelide, Şehirminde, Eyüpte ve Bakırköyünde müsaade edilen birer bakkalda francala satışı yapılacaktır. Francala verilirken raporlardaki miktarların azaltılması, mamasına çalışılacak, ancak bir kilo veya 750 gram gibi yüksek istihkaklardan lüzumu halinde bir miktar indirilebilecektir. Sıhhat işleri müdürlüğü de Sıhhat Vekâletine müraacaat ederek 1 ile 5 yaş arasındaki çocuklara francala verilmesi lüzumunu bildirmiş ve şehirde mevcut 5 yaşından aşağı 45 bin çocuğun ihtiyacı.

Bir kadının ber-
berden şikâyetiHamile kadınların
saçı permanent
tutmazmı?

Bir kadın alâkadarlara müraacaat ederek Beyoğlunda bir berberde saçlarını permanent yaptırdığını fakat eve gittiği zaman permanentin tutmadığını görüldüğünü söyleyerek şikâyetine bulunmuştur. Vaziyet berberden sorulmuş, berber ise kadının hamile olduğunu ve bunun için permanent tutmadığını bildirmiştir. Hâdisenin hakkında karar verilmesi için doktorların da fikirleri alınacaktır.

cını karşılamak üzere Toprak Mahsulleri Ofisinin günde 100 çuval daha francala unu vermesini istemiştir.

Hastalar için çıkarılmakta olan 100 kilo tussuz ekmeğin de arttırılması için alâkadarlara emir verilmiştir.

Kahve tevziatı

Kahve tevziatı hakkında dün beyanatta bulunan Vali ve Belediye Reisi Lütfi Kırdar, kahvenin bir memleketin iktisadında yer tutan ana maddelerden olmadığına söyledikten sonra henüz kahve almamış evlere bugünlerde kahve verileceğini, eksik almış olanların istihkaklarının tamamı olduğunu bildirmiştir.

3220 talebe mu-
ayene edildiBunlardan bir kısmı
kamplara, prevantoryoma yerleştirildi

Maarif Müdürlüğü Sağlık Kurulu tarafından İlkokullar Sağlık Kurulu tarafından bu tatil devresinde 3220 fakir ve kımsesiz çocuğun sıhhi muayeneleri yapılmıştır. Hazırlanan raporlara göre, bunlardan 103 ünün prevantoryoma, 2511 inin kamplara ve 606 sının da Çocuk Bahçelerine gönderilmesi göz atıldıktan sonra bir deki verileceğinden tahsisat ile bunlardan ancak 80 i prevantoryoma, 380 i kamplara ve mütebaki kısmı da bahçelere gönderilebilmiştir.

ADLİYE ve POLİS

Müzeye kadın alan gece bek-
çisi, Müdürü de tahkir etmiş!Suçlu dükkân mahkemeye gelmediği için
İhazaren celbine karar verildi

Türk - İslâm Müzesi Müdürü Abdülkadir gece bekçisi Arifin geceleri Müzede kimse yok iken münasebetsiz kadınları içeri aldığını duymuş ve birkaç gün evvel Arifi vazifesine nihayet vermek üzere Müdürlüğe çağırılmıştır. Arife bu münasebetsiz hareketinden dolayı Müze ile alakası kalmadığını söylediği bir sırada Arif hiddetlenerek Müdürü tahkir etmiştir.

Bu vaziyet üzerine Arif hademelerin odasına giderek orada da Müdürü tahkir ettiği anlatılmıştır. Bunun neticesi olarak Müze Müdürü Abdülkadir, Arif aleyhine hakaret davası açmış ve dün 8 inci Asliye Cezada muhakemeye devam olunmuştur.

Başkâtiple hademebaş ve diğer hademeler şahit olarak dinlenmiştir. Muhakeme gelmiyen suç-

lunun ihzaren getirilmesi için talik olunmuştur.

Nem suçlu, hem güçlü

Evvelki akşam Tarlabaşında Manol adında bir adamın nişanına göz attıktan sonra bir de (ne diye sinirlendi) diyip Manolu tabanca ile yarıyalın Halil ve Hüseyin dün Adliye'ye teslim edilmişlerdir. Suçluların sorgusu yapıldıktan sonra bunlardan Halilin tevkifine ve Hüseyinin serbest bırakılmasına karar verilmiştir.

Çantasını kapmış

Sabaklı yankesicilerden Niyazi; Mahmudpaşada Melâhat isiminde bir kadının içinde 15 lira bulunan çantasını kapmış.

Niyazi yakalanmış ve ikinci Sulh Mahkemesi tarafından 5 ay 25 gün hapse mahkûm edilerek tevkif olunmuştur.

Haydarpa-
şa sığınağıDemiryolları modern
bir sığınak yaptırıyor

Devlet Demiryolları Birleşik İşletme Müdürlüğü Haydarpaşada Entanî hasanesi civarında büyük bir sığınak inşasına başlamıştır. Sığınak 300 kişilik olacak ve her türlü modern tesatı bulundacaktır. Telefon, yıkanma yerleri, tedavi odaları yapılacaktır. Sımden kazı 50 metreyi bulmuştur. Sığınak yerin altında ve tünel şeklinde olmaktadır. İnşaat bir aya kadar bitecektir.

Öğretmenlerin ma-
aşlarını vermeyen
ekaliyet okulları

Şehrimiz ekaliyet okullarından bir çoğu türkçe ve kültür dersleri öğretmenlerinin tatil maaşlarını henüz vermemişlerdir. Bu arada Kadıköyündeki Okciyan Aramyan, Dibagozmıryan, Topkapıdaki Leon Vartohan, Arnavutköyündeki Takmaşmas okulları da vardır. Maarif Müdürlüğünün bu yolda teşebbüsler yapması beklenmektedir.

Okul müdürlerinin
toplantısı

Lise ve orta okul müdürleri İstanbul Kız Lisesinde bir toplantı yaparak açılacak ikmal kurslarının hangi mekteplerde faaliyete geçecekleri ve burada vazife alacak öğretmenlerin sayısı üzerindeki görüşmüştür. Tdristat programının ana hatları da kararlaştırılmıştır.

Asker ailelerine
yardım için yeni
formül

Asker ailelerine yapılacak yardım için vesaiti nakliye ücretlerine zam icra edilmesinden vazgeçilmiştir. Dahiliye Vekâletinin hazırlamakta olduğu kanun çıkınca kadar, Belediye bu yolda ki veridatı arttırmak için yeni bir formül aramaktadır. Büyük tacir ve fabrikatörlerden yardım beklenmektedir.

Ekmek çeşnisi için
yeni tedkikler

Haber aldığımız göre ekmeklerin iyi pişmesini temin için alâkadarlarca yeni tedkikler yapılmaktadır. Tedkikler sonunda Çeşnide değişikliği yapılması muhtemeldir. Muhtelif nümuneler üzerinde fırınlarda pişirme tecrübeleri yapılacak ve bundan sonra kat'i karar verilecektir.

Ziraat işletmeleri
Umum

Müdürü Hatayda

Devlet Ziraat İşletmeleri Umum Müdürü Şefik tedkikler yapmak üzere İskenderuna gitmiştir. Umum Müdür Hataydaki tedkikleri sonunda burada Devlet tarafından işletilecek arazi ve çiftlikleri tesbit edecektir. Ziraat İşletmeleri Umum Müdürlüğü Hatayda bir de şube açacaktır.

DIS
PolitikaGarp cephesinde
hava harbi

Yazan: Ahmet Şükrü E Harp başlıyalı ve bilhassa sa yıkılalı, İngilterenin, Alman ile giriştiği bu mücadelede dünyaya telkin etmek istediği şu idi: Almanya bütün fakihyetlerini, hava kuvvetlerini, Almanlar, servetlerini yağı yerine, silâha sarf etmelidir. Amerikanın da yeti ile, yakın bir istikbalde hakikiyetini elde ederek vaziyet kim olacak ve o zaman rol oynayacaktır.

Şimdi Almanyanın Rusyaya karşı harp açması üzerine, İngilizlerin beklemedikleri bir vaziyet husule gelmiştir: Almanya dört köşesindeki kuvvetlerini ve tayyarelerini kerek Rusyaya yollamıştır, yeni vaziyetin doğrudan doğruya İngiltereyi alâkadar eden garp cephesindeki Alman kuvvetlerinin şarka gelişmeleridir. Bu hale göre, İngilizler ve hattâ senelerce uğraştıkları sonra temin edeceği hava kimiyetini, ansızın elde etmiş oluyorum. Eğer bu kadar şarka çekildikten sonra da İngilizler garp cephesinde hava hakimiyetini eline geçiremezlerse Almanlar, Rusyayı mağlup de tekrar garbe döndükten sonra İngilizlerin, herhangi bir kompozon ile bu hava hakimiyetini rine geçirmelerine imkân yok. Çünkü hava hakimiyeti iki taraf kuvvetleri arasında nisbet meselesidir. İngilizler, cephesinde Almanlara tefevv edebilmeleri için ya uzun süreler zarfında daha çok tahsil etmeli idiler. Yahut daha manya tayyarelerini bu cepheye başka bir cepheye almak müdiyetini hissetmeli idi. Biri ziyet uzun bir mesai neticesinde hasıl olacaktı. Fakat ikinci vasıtasızın husul bulmuştur. Bunlar altında acaba İngiltere ya da hakimiyetinden ne surette tefade etmektedir?

Filhakika on beş günden şarka Almanyanın Rusyaya giriştiği muazzam harbin neticesinde haberler gelmekte garpten de İngilterenin Almanya karşı giriştiği hava harpleri gelmektedir. Bu haberler nazaran, İngiliz tayyareleri muhtelif Alman şehirlerini nâyi merkezlerini bombalamaktadır. Yani görülmektedir. İngiltere, Almanyanın şarka çıkmasından azami derecede tefade ederek garpten düşman karış elinden gelen darbeler dirmektedir. Gergi bu bombaların neticesi hakkında ve Alman kaynaklarından haberler bermat birbirini beklemektedir. Fakat İngilizleri doğru olarak kabul edile, bu bombardımanlarla elde edilebileceği çok şüphelidir. Bombardıman şu şehrin tahallesi, bu limanın bittoklarını tahrip edebilir, bir devletin mücadelede mesine mâni olacak derecede lunu kanadını kıramaz. Hava için çok defa söylenen söz şudur: 1939 harbine eden bu yeni unsur, karatının yardımcı olarak essir rol oynamaktadır. ki hava kuvvetine sahip devlet, taarruz bir harekemyacağı gibi, müdafaa vaziedir. Ve yine hava kuvvetlerinde donanmanın olarak pek müessirdir. Mataban burnunda zafer temin eden hava di. Bismark zırhlısı da hava kuvvetlerinin ahenk nazi neticesinde batırılmı naenaleyh hava kuvveti, bir yardımcı unsurdur.

Fakat yalnız başına Alman hava kuvveti neticesi üzerine büyük essir olacak bir âmil Belki bir tedhiş vasıtasıyla şehirler bombardıman halkın maneviyatı üzer tesirler yapabilir. Fakat nın bombardımanı göster azim ve trade sahibi maneviyatını bu vasıtla mak mümkün değildir.

(Arkası Var)

Edebî Roman: 117

KOLKOLA

Müellifi: Nizamettin NAZİF

— Biz de öğrenemey miyiz?

— Sezadan sor.

Güzel kadın ciddi bir tavırla itiraz etti:

— Yooo... Sual sana soruldu.

— Cevabını da ben vereyim öyle mi? Pekii...

Kadriye sağ kaşını kaldırarak ve elindeki çatalı çay fincanının kenarına vurarak Naciye baktı:

— Azizim, bu eve bir erkek girdi mi, bizim küçük hanımın bütün sinirleri bozuldu.

Kadriye tavandan sarkarak kırmızı ipek abajüre bağlı bir zil döğmesine bastıktan sonra, bir aynanın önüne geçti. Gözlerinin kenarlarındaki hafif burusukluk -

leğindeki saatine bakarak giren hizmetçiye sordu:

— On bîre geliyor kız, balıkcı geçti mi?

— Aşçıbaşı da onu bekliyor hanımefendi.

— Nerede?

— Küçük kapı önünde.

— Bana bir manto ver!

Hizmetçi koştu. Kadriyeye bir manto ile bir çarp verdi. Kadın mutfığa doğru uzakıştı.

Bugün öğle yemeği, her zaman kinden tam üç saat geç başlıyabildi. Arnavutköy yalısında oturanlar, saat birde yemek masası başında toplanırlardı. Bugün du-

zaman, Kadriye masadaki bütün iskemleleri boş bulmuştu.

Halbuki o, herkesin sonra gelmek ihtiyadında idi. Beş on dakika kadar bir koltuğa yaslanarak resimli bir mecmuayı karıştırmakla vakit geçirdi. Fakat yalının hiç bir tarafında bir insan yürüyüşünü hissettiren en hafif bir çıtırdı gelmediğini görünce, mecmuayı bir tarafa fırlattı. Hiddetle yürüdü Masa başına geçti, el çırptı!

— Nazikter! Nazikter!

Ve koşarak gelen hizmetçiye, fırtınalı bir sesle bağırdı:

— Neredesin? Nerede yemek?

— Henüz kimse gelmedi hanımefendi de...

— Ben buradayım ya... Bu evde herşey benim içindir. Diğerleri gelmişler, yahut gelmemişler, kime ne?

Nazikter, bu sefer de mutfığa koştu ve yine koşarak çorba kasesi ile döndü:

— Emrederseniz hanımciğim...

— dedi... o beye ve yukarıdaki ha-

nıma haber vereyim da aşağı insinler.

— İster insinler, ister inmesinler.

Demek ki Naci Seza ile yukarıda idiler.

Kadriye dehşetli bir asabi buhran içindeydi. Hizmetçi daha ileriyeye varamadı. Çorba kasesini masa üstüne koydu, çekildi.

O zaman Kadriye bir an kaşlarını çatı. Ani bir kararla kâsenin içindeki büyük kaşığa el attı. Fakat yine o anda vazgeçerek dişlerini gıcırdattı:

— Alacağın olsun Naci! Alacağın olsun...

Yumruklrını sıkarak doğruldu. Sonra birdenbire parmaklarını saçlarına daldırdı. Yanındaki küçük bir salona girdi. Kapıyı kapadı. Bir sedirini üzerine yüzü koyun uzandı. Hüngür hüngür ağlamaya başladı.

Bu buhranın kendisini nekadardı yorduğunu Kadriye, neden sonra, yani saat dörde doğru, Na-

cinin, küçük slona gelip yemeğe davet ettiği zaman, ürkererek geriyeışinden anladı. Delikanlı titrek bir sesle:

— Fakat sevgilim... Bu ne hal? Diye söylenmişti.

Güzel kadını bu iki saat son derece deşirmişti. Gözleri kıpkırmızı kesilmiş, göz yaşlarına karışan rimeller yüzünde siyah çizgiler yapmıştı. Saçları darmadağındı. Robunun göğse gelen kısmı param parça olmuştu.

— Haydi yemeğe gel!

— Şimdi mi hatırıma geldi?

— Canım bunda kızılacak bir şey mi var?

— Şüphesiz kızılacak bir taraf yok. Sofra başında saatlerce sizi beklemişim ve ya beklememişim. Umurunuzda mı?

Naciyi göğsünden iterek kesik kesik söyledi:

— Giti! Giti! İstemiyorum. Ben bugün yemek yemiyeceğim.

Dişarında Seza elbisesini değiştirmişti. Koyu mor bir taftadan gayet zarif bir apries midı gıy -

mişti. Yenleri, yakası ve göğsü kolalı beyaz keten papatyalarla süslü olan bu rop kadının endamına bir kat daha çekicilik vermişti.

Şimdi küçük salonda sesler son derece hafiflemişti. Bir an onlara kulak verdi. Birşey istemeyince, masa başına geçti. Peçetesini açtı, sonra ellerini ağzına dayayıp bir sigartımağı gibi avaz avaz bağırdı:

— Haydi canım artık uzun etme! Bu kadar naz aşık usandırır.

Bu haykırış üzerine Naci odadan fırladı:

— Ne yapıyorsun kuzum?

— Artık sabrım kalmadı.

— Sabrın kalmadıysa bağır.

maktan başka birşey aklına gelmedi mi?

— Ne yapabilirim?

— Bilmem amma... Her halde hizmetçilere bizi rezil etmekten başka yapılacak şeyler olabilir.

— Faraza bir teneşini söyle!

AVRUPA HARBİNİN
YENİ MESELELERİ

Zahireyi yakmak

Yazan: Ali Kemal SUNMAN

1812 de Napolyonun Rusyaya aptığı sefer ve ondan sonra da alım dönüşi aradan yuvarlak bir hesapla yüz otuz sene gibi bir zaman geçmekle beraber 1941 de yeni vekayin verdiği bir canlılık hatıra gelmektedir. Geçmiş vukuatı türlü türlü yazılmış oluyor. Fakat aradaki zamanın açığı farkına rağmen birbirine benzeyen hadiseler yine göze çarpmaktan geri kalmıyor.

Napolyonun büyük ordusu karışında çekilmeğe mecbur kalan Ruslar düşmana yiyecek bırakmak için zahire ambarlarını yakmışlar. O zaman bu böyle olmuş. Yüz otuz sene sonra yine zahirenin yamması mevzuu bahistir. Mağdum ki Rusya seferi Napolyon Fransası için en meşgul bir hareket olmuştu. Napolyonun şan ve şerefi var. Fakat bir milletin tarihini yalnız şerefli cihetleri kaydederek acı tarafları karahlıkta bırakmak yazılmıyacağı için Fransız imparatorunun böyle müşkül bir seferi göze alması ve nihayet zayıfla dönmeye de sonradan bütün ferahlaletle tetkik edilmek istenmiştir. Çünkü bundan alınacak bir çok ders vardır. Fransız askeri o muharebede bayrağının şerefini korumak için sonuna kadar uğraşmış. buna şüphe yok. İşte bu keyfiyet 812 seferini bir efsane haline koymuştur. Fakat vekayii daha maddi bir nazarla görmeğe çalışan tarih erbabının çıkardığı başka bir hüküm vardır: Ne vakte kadar süreceği belli olmayan bir şhangirlik davasında Napolyonun emellerini tahakkuk ettirmek yolunda milletin genç kanı o muharebeden o muharebeye dökülmüş duramazdı. Rusyadan o türlü dönmüş artık imparator için yıldızının söndüğüne işaret olmuştur.

Fransa imparatoru Rusyanın Çarına karşı ne yapıyordu? Bu mevzuu daha bitirir fakat kaleme yazmak isteyen bazı Fransız tarih erbabına göre Napolyon daha kuvvetli olarak meydana çıkmak için vakit kazanmak isterken hep Rusya Çarına tath dil güleriyüz göstermiştir. Onu kendi dostluğuna nandırmak için fırsat kaybetmemiştir. Fakat bir kere de kendisi cüfı derecede kuvvetli bulununca ş değişmiştir. Napolyon bir hayli de mütekkif toplamış, bunları da hareketle getirmişti. Çar Birinci Aleksandrın Rusyası o zaman Napolyon Fransasına karşı taarruz eder mevkiye değildi. Taarruz eden Napolyon olmuştur. O meşum seferinde öyle bir ric'atle sona ermesindeki âmil ise yalnız Rusyanın soğuşu değildir. Daha iki müim sebep var:

Açlık ve yorgunluk. Daha eskiden Fransanın meşhur on dördüncü Lüti denilen kralı Holandaya taarruz edince o memleketin halkı toprağı ş altında bırakarak vatan müdafaasına koşmuştu. Napolyona karşı Ruslar da zahire ambarlarını yakarak, senedini mahsulünü ateşe vererek çekilme ve harbe öyle devam etmeyi en muvafık çare görmüşlerdir. Fransız askeri yiyecek bulamıyor, hayvanına da yiyecek veremiyordu. Açlıktan ölenler artıktıkça artmıştı. Buna teşrinisaninin Rusyada hiç gecikmiyerek gelen ve şiddetle hükmünü ıera eden soğuşu da ilave edilince açlık ve

Yüz otuz sene evvel Ruslar taarruza uğrayınca zahirelerini yakarak çekilmişler, sonra da çekilmek arası Napolyona gelmişti.

yorgunlukla beraber bir de kışın gelerek o büyük orduyu kırdığı görülmüyordu. Hulâsa askeri harekâta o ordu tamamen şerefini muhafaza etmiştir. Fakat takatının fevkinde taşıma ne yapabildi? Bunun göre Napolyonun o zaman Rusya Çarı ile barışmak için müracaat ettiği de söyleniyordu. Fakat yine söylendiğine göre araya bir İngiliz girmiş, Fransızlar tarafından gelecek sulh tekliflerinin Çar tarafından reddedilmesini temine muvaffak olmuş.

Rus Çarı ile Fransız imparatoru arasında bir barışıklık olmasına o zamanki İngilizler bir türlü razı olamıyorlardı. Bunların istediği malumdur: Avrupada galip gelmiş olan Napolyonun nüfuzunu kırmak, bir gün onun aleyhine bu maksatla bütün Avrupanın imparatorlarını, krallarını birleştirmek.

O maksat bir gün hasıl olmuş ve Rusya bunda büyük bir rol oynamıştır.

Ondan sonra Rusyaya dair yazı yazan Avrupalıların artık Napolyon muharebeleri devri gelip geçtikten sonraki zamanları anlatırken yürüttükleri mütealelar da muhtelif olması tabiidir.

Rusyayı ilerisi için tehlikeli olacak kadar bir gün kuvvetlenecek diye söylöyenler, yazarları vardır. Hemen hemen bundan yüz sene evvelki neşriyatta böylelerine tesadüf edilmektedir. Daha çok uzaklara gitmeğe lüzum görmeksizin nisbeten yakın bir zamanda ileri sürülmüş kehanetler de vardır. Bunların hangisi doğru çıktı, hangisi 939 harbinin vekayii ile uygun oldu? Şimdiki vukuattan sonra gelecek olanları meşgul edecek çok safhalar bulunacağına şüphe yok.

Vekayii arasındaki benzerise onlar da birşey bulup söyleyecekler elbette.

HALK
SÜTUNU
İş Ve İşçi Ariyanlar,
şikâyetler, temenniler ve müşküller

Kimsesiz Bir Genç İş Ariyor
17 yaşında Lise 2 de kimsesiz bir genç iş arıyor. Riyaziyesi kuvvetli, yazısı güzeldir. Eliven ücretle tasraya da gitmeyi kabul eder. Talip olacak muhterem iş sahiplerinin Son Telgraf Halk sütununda (Çalışkan Türk) rumuzuna müracaatleri rica olunur.

Az Bir Ücretle İş Ariyan Genç
Lise 7 inci sınıfta fakir bir genç az bir ücretle bir iş aramaktadır. Anadolu'ya da gidebilir. Gececeği de çalışmaya âmadir. Taliplerin lütfen bu sütunda Hasan isimine müracaatleri rica olunur.

Daktilo Da Bilen Genç Bir Kız İş Ariyor
Ortamektebin 8 inci sınıfına kadar okumuş ve bir müddet telefon santralinde çalışmış, yazısı, ifadesi düzgün, daktilo bilen genç bir kız iş aramaktadır. Kendisine vazife vermek isteyen muhterem iş sahiplerinin Son Telgraf Halk sütununda «Daktilo» rumuzuna yazmaları rica olunur.

Gelen İş Verme Mektupları
Bay Hasan, Bayan Melâh ve çalışkan Türk: Namızda gelen iş verme mektuplarını acele aldırmanız mercudur.

Daktilo: Namızda gelen iş verme mektubu adresinize gönderilmiştir.

Biz bize

Pazar günleri

Bu sene, Çamlıca ve civarı çok kalabalık. Üsküdar iskele meydanından akşamları tramvaya binip oturmak büyük bir talih meselesi. Vapurlar, boyuna yolcu çıkıyor. Fakat, meydana bir veya iki araba var. Kısıklıya kadar. Hıncahuş araba içinde ve ayakta gitmeye mecbursunuz.

Pazar günleri manzara daha bambaşkadır. Hele sıcakta, hava almya Çamlıcaya gittiğinize pişman olursunuz.

Üsküdar tramvaylarında kışın yolcu azdır. İdarenin bütün şikâyeti de yolcu azlığıdır. Çok yolcu olacak ki idare varidat temin etsin. Fakat, yazın da, yolcu miktarı biraz fazlalaşınca, tramvay arabalarının ne hale geldiği malûm.

İstanbul tarafında, bandaj, araba meselesi mevzuubahs. Fakat, Üsküdar tarafında, zannediyoruz ki, bugünkünden daha fazla miktarda araba tahrik etmek mümkün-dür.

Bir işi araba fazla olunca, halkın daha rahat ve kolay seyahat edeceği muhakkaktır. Gayenin de, halkın istirahtla seyahat etmesini temin olsa gerek. Bilmiyoruz, başkaları, başka türlü düşünürleri mi?

BÜRHAN CEVAT

Tamir olunacak
ilk mektepler

Şehrimizdeki ilk mektep binalarından âcil tamire ihtiyacı olanların tamirlerinin bir ve önmüzkendi aylar içinde ikmal olunarak hiçbir mektebin tamir işinin yeni ders yılına bırakılmaması kararlaştırılmıştır. Bu maksatla Belediye Reisiği tarafından 60 bin liralık yeni bir tahsisat verilmiştir.

DOKTOR
DIYOR KI
Çocuğun yemeği

Çocuğun yemeği sıhhatle alâkadar olduğu için, bilhassa annelerin dikkat etmeli lüzum bir mevzudur. Halbuki bir çok anneler, nedense çocuğun yemeğine sınırlanır. Hele ona bir şey yedirecekleri zaman öfkelenirler. Bir defa şunu bilmek lüzum: Çocuğun istihzasızlığı tabii üç sebepten ileri gelir: 1 — Çocuğun kendisi, 2 — Verilen yemek, 3 — Çocuğun muhtı.

Çocuğun fazla yorgun ve durgun olması, hastalık başlangıcıdır, gayri kâfi uyku gibi sebepler olabilir. Bunlar, çocuğun kendinden gelen istihması bozan âmil lerdir, bertaraf edilebilir. Heyecanlanmış çocuğa yemek vermekte ısrar etmemelidir. Zorla yemek yedirmekten ziyade, bu heyecana sebep olan âmilleri izale etmelidir. Zira onun bu şekilde yiyececeği şeyin de vücude faydası yoktur.

İçindeydi, Raporun okunması bitince sanılıyordu ki Muzaffer kalcak:

— Hâkimler, işte görüyorsunuz ya; tahkikatın eksik ve yanlış yapıldığı nasıl meydana çıktı. Daha durun bakalım?

Diyecek. Halbuki, o hiç öyle yapmadı. Tek kelime söylemedi ve bu hislerini sadece gözlerinden taşırdı. Fakat, avukat Cemil bunun tersini yaptı, hemen kalktı:

— Hâkimler; bu raporun gelmesinde arkadaşımızın büyük rolü var. Tahkikatın yapılmasını o tek-lif etmiş. Adaletin tecellisine vesile vermiş olduğu için kendisine çok çok teşekkür ederiz. Biz zaten ilk muhakemenberi Vedadin sıf bu kadını parasını almak için öldürdüğünü iddia ediyorduk.

Şimdi bütün hakikat yine kendi taleplerinin verdiği fırsatla bütün bütün aydınlatılmış oluyor. Demek ki Vedat 119,000 lira tutan bir serveti almış, Sükrîyeyi de öldürmüştür. Bu hakikat böylece tecelli ederken Sükrîyenin vâris-

MAHKEMELERDE:
“Her biten şey yeni-sine delâlet eder!,”

“Bir de Temyiz lâyihasına göre naksetmezlerse yüzüme tükür!,”

Yazan: HÜSEYİN BEHÇET

Adliye koridorunda karşılaştılar:

— Vay!.. Merhaba Cemilciğim... Nasılsın kardeşim? Ne âlemde-sin?

— Çok şükür... Teşekkür ederim canım... Ne olacak? Uğraşıp duruyoruz işte... İmtihan hazırlığı...

— Yine ne imtihanı? Geçen sene bitirmedin mi mektebi?

— Her biten şey, yenisine delâlet eder... Bilmez misin?

— Ne demek?

— Onu bitirdim; yenisine başladım.

— Bir fakültede daha mı okuyorsun yoksa?

— Tabii...

— Felsefe...

— Yahı; bunların münasebetini anlıyamıyorum. Evvelâ hukuk okuduk. Sonra iktisat... Daha sonra edebiyat... Haydi, hukukla iktisada aklım erdi... Onlardan sonra edebiyat... Haydi ona da bir derece kadar akıl yattırdık diyelim. Edebiyatı da zevkin için tahsil ettin. Mali vaziyetin müsait...

Çalışmağa, kazanmağa ihtiyacın yok... Şimdi de felsefe okuyorsun... Bundan maksadın nedir? Yoksa Amerikanvari bir rekor, diploma rekoru mu kıracağsın?.. Sırayla bütün ilimleri tahsil edip diploma koleksiyonu mu yapacaksın?

— Anlatayım dostum... Buna birçok kimseler de senin gibi hayret ediyor. Yalnız, gel şöyle şu kanepeye oturalım da öyle anlatayım...

— Bu kanepeler de kirlidir. Şu toza bak! Bir parmak...

Mendillerini çıkartıp birer u-cundan tutular; diğer ucunu kanepeye pat pat vurarak toz silki-tiler ve oturdular. Felsefe tahsil eden genç anlatmağa başladı:

— Dostum... Dekart diyor ki: Kendimi şüphe ve hatalarla o kadar müşkülâta maruz buluyordum ki, tahsili ilme çalışmaktan, cehaletim keşfetmekten başka bir fayda görmemiş gibi idim...

İşte ben de öyle... Oldukça cehlimi anlıyorum... Onu izaleye çalışıyorum...

— Bu senin dediğini Dekarttan evvel Ömer Hayyam söylemiş-tir. Galiba Hüseyin Rifatın manzum tercümesinde:

«Gece gündüz okudum yetmiş yıl... Bilmediğim şey yine cehlim oldu» diyor.

— Sen ona bakarsan, Hayyamdan çok evvel meşhur Kadim Yunan hukemasından Sokrat da mütemadiyen bunu söylemiştir. Tabii, her okuyan okudukça cehlinin vüs'atini, şümülünü anlar...

Bu bir intihal değil tevarüddür. Bazı adamlar vardır ki, dört şey öğrendiler mi kendilerini âlimi-

ra, profesör Cemil yerinden kalktı:

— Yüksek heyeti hâkime söz istiyorum...

Dedi ve.. reislin işaretini dahi beklemeden söze başladı:

— Avukat arkadaşım muhakemenin gidişine mutlaka yeni bir safha vermek hevesinde. Buna bir diyeyim yok. Bankalardan gelen mektuplar üzerinde, çekilen cironun katilin eline nasıl geçtiği etrafında da fazla duracak değilim. Bunlar bızce tamamen taayyün etmiş şeylerdir. Hâkikatleri bir kere daha gözününe koymakta hiçbir fayda mutasavver değildir.

Ben müdafaai için sakladığım bir vesikayı şimdi dosyamdaki çıkarak heyetinize takdim etmeyi vazife biliyorum. Bu vesika katilin Vedat olduğuna hiçüphe götürmez bir şikâdur ki, bu katilin el yazısı ile yazılmış, Sükrîyeye gönderilmiş bir mektuptur. Bakınız mektubunda ne diyor?

Profesör Cemil elinde tuttuğu kağıdı iyice gözlemlerinin altına yak-

laştıracak ve sesine bir hususiyet vererek kelimeleri tane tane okumaya başladı:

«Sükrîye dün gece telefonda çok aksi idin. Sana bunu çok pahalya malolabileceğini anlattım. Fakat anlamamazlıktan geldin. Sanıyorsun ki, ben hayata değer veriyorum. Böyle bir şeye sakin al-

danma, hayat benim telâkilerim için bir an için var ve.. yine bir an için yok olan şeydir. Çok mesut, müreffeh yaşamak benim için bir arzu olduğu kadar hiç yaşanamamak da bir kayıp değildir. Ancak, senin için de böyle mi bil-

mem?.. Onun için sana son defa ve son söz olarak söylemek istiyorum: Bana dönmelisin. Güzünü de bir ve beraberliğimiz içinde kavriyarak yaşamağa mecbursuz. Onun için nen var, nen yok hepsini toporla, al ve gel. Seni bekliyen bu kollar sana hayatta geriye kalan ömür nasibin, saadetin en yüksek varlığı içinde geçirilecek ka-

ğıdır (Arkası Vaz)

Başmuharrirler

Ne Diyorlar?

CUMHURİYET

B. Yunus Nadi, «Şark cephesinde» başlıklı makalesinde hulâsa olarak şöyle demektedir:

«Dünkü gazetelerde neşrolunan bir Berlin telgrafı Şark cephesine gitmek üzere 16 bin İspanyol gönüllüsünün Almanya'ya varmış olduklarını bildirmiş olduğuna göre İspanyanın bu işi her türlü tasavvur ve tahmin üstünde ciddi tuttuğunun canlı bir delili karşışılmıştır. Bu miktar gönüllü, aşağı yukarı bir fırka asker demektir. İspanyada Falanjistlerden gönüllü kay-dına devam ediyor. En açık ifadesile söylemek lüzum gelirse İspanya tam teçhizatlı askeri kit'alar göndermek işini hararetle ıleri götürüyor, ve bu gidişle İspanyanın Sovyetlere karşı harbeden Alman cephesine 4 — 5 fırka ile müdahale edeceği anlaşıyor. Bu, Franko İspanyanın İspanyol da-hill cidalinde kendisi aleyhine haric-tin vuku bulmuş müdahalelere bir cevabı ve aynı cidalde Almanya tara-fından Franko'ya yapılmış yardımın bir mukabelesidir.»

VATAN

Ahmet Emin Yalman, «Konuşkan bir Başkumandan» başlığı altında yazdığı bugünkü başmakalesinde, İngilizlerin yeni Orta Şark Başkumandanı General Auchinleck'in «Harple zafere varılması için Amerikan ordu göndermesi lâzımdır» şeklindeki beyanatından bahsederek diyor ki:

«Bugün Amerikalılar, milyarder sarfedip harp malzemesi hazırlarken, ancak bu malzemeyi selâmetle İngiltere'ye göndermek yolunda bir mesuliyet kabul ediyorlar ve böyle bir yardım sayesinde İngilizlerin bugün bir-rinde zafer kazınacağına inanıyorlar. İngilizlere veya diğer bir yere ordu göndermeyi Amerikalılar henüz zih-ninlerine yatırmamışlardır. Bunu istiyenler bugün azlık halindedir. Bir İngiliz generalinin buna mutlaka lüzum olduğuna bugünden kat'i bir lisanla söylemesi, Amerikada iyi bir tesir has-il etmeyecektir. Nitekim B. Ruzvelt gazetecilere beyanatında: General Auchinleck'in emri olan B. Çörcilin «ordu değil, yalnız malzeme istediğ-i» oldukça soğuk bir lisanla söylemiştir.»

TAN

M. Zekeriyâ Sertel, «Suriye meselesi son safhasında» başlığını taşıyan bugünkü baş yazısında şöyle demektedir:

«Türkiye, hudutlarında harp yangınına dolanmasından hiç bir zaman menpün olmamıştır. İrak'taki harbin kapammasından nasil sevinmişse, Suriye'deki harbin de bir an evvel nihayet bulmasını çok görmek ister. Orta Şark ta ihtilâllara meydan verebilecek bütün imkân ve ihtimallerin ortadan kalkması, bu mıntakanın sulhu ve selâmeti namına da faydalı olur.

Onun için biz Suriyede dökülen lüzumsuz kanın bir an evvel kesilmesini harbin nihayet bularak Suriyenin istiklaline ve sulhe kavuşmasını dile-riz.»

konuşuyorlardı. Bir aralık, tahsil meraklısı genç:

— Bu parlak müdafaamı okuduktan sonra hâkimin beraet kararını vereceğine zerrece şüphem yok. Diyordu.

Salonun kapısı tekrar açıldı.. Maznun delikanlı içeri girdi. Hâkim kararı bildirdi. Maznun genç üç ay hapse mahkûm edildi. Yalnız bu cezası tecil olundu.

Mahkemeden çıktılar.. Feisefe tahsil yapan genç.

— Anlatamadım.. Yine meramımı anlatamadım.. dedi. Beraet etmem lâzımdı.

Arkadaşı:

— Canım, dedi. Bu da beraet gibi bir şey.. Tecil ettiler.

— Yook kardeşim.. Benim iş-tedğim ve müstahak olduğum tecil değil beraet... Temyiz ede-ceğim. Bir de temyiz lâyihasını gör. Eğer naksetmezlerse yüzü-me tükür.

Kol kola girdiler ve yürüyüp gittiler:

GÜNÜN
İDENKİDİ

Osman Cemal Kay-gılı'ya açık mektup

Azizim Osman Cemal, Sen bana her zaman, Topkapının, Edirnekapının, Raminin bahçelerini, bağlarını, açık ve geniş topraklarını, ağaçlık ve yeşil gölgeliklerini metheder, dururdun.

Bilirim, beni seversin. Tıpkı, benim seni sevdiğim gibi. Hatırlıyorum, eksik olma, beni kaç defa o güzel bahçelere, bağlara davet ettin. Sana her defasında söz verdiğim halde, bir türlü vakit bulup gelememişim. Fakat, inan ki, bu gelmeyişimin sebebi, böyle kırkık, ağaçlık yerleri beğenmeyişim değildi. Sen de bilirsin; bir türlü vakit bulamazdım. Allah eksik etmesin, başımı kaşıyacak vaktim yoktu. Akşamları, matbaadan yorgun ve argın, kafa da-vul gibi şiş bir halde çıkardım. Hergün, doksan dokuz kişisinin ipe sapa gelmez lâfını dinlemek, onlara meram anlatmak, beni yorar, bitirir-di. Sonra, üstelik, bir de şu yazıları yazacakmışın..

Şimdi, kaç gün var ki, âsude bir dağ başında, koyu, yeşil, taze ve gürbüz çam ağaçlarının altında yaz tatili geçiriyorum. Hava güzel, manzara güzel, tabiat güzel.. Et-rafta kuşlar cıvıldıyor. Ba-şım rahat, sakın ve dinç.

Burada, hep seni anıyorum, Osman Cemal.. Böyle aç-ık, kırkık, ağaçlık yerleri ne çok seversin..

Sen, şimdi, şu mektubu-mu yazdığını koyu gölgeli çamların altında ve yanımda olsan.. Kimbilir, ne güzel, konuşur ve dertleşiriz.

Sabahleyin erkenden, tan yeri ağarırken, serin havanın burnumuza girdiği taze toprak kokusunu hiç tenefüs et-tin mi?.. Ah bu koku ve se-rinlik..

Bir rüya, bir efsane kadar güzel ve tali bir yaz tatili geçiriyorum. Hoşça kal Osman cemal, mektubunu beklerim.

R. SABİT

İstanbul Komutanlığı Sa-tınalma Komisyonu İlanları

Beher adedine 80 kuruş fiyat tahmin edilen 6000 adet tavuk aç-ık eksiltme ile 18/7/941 günü saat 11 de ihale edilecektir. Şart-namesi hergün komisyonunda görü-lebilir. Muhammen bedeli 4900 li-ra olup ilk teminatı 360 liradır. İsteklilerin belli gün ve saatte Fındıklıda satın alma komisyo-nuna gelmeleri. «5304»

İstanbul mıntakası dahilinoe 4000 liralık nakliyat işi 15/7/941 günü saat 11 de pazarlıkla istekli-sine ihale edilecektir. Şartnamesi hergün komisyonunda görülebili-r. İsteklilerin belli gün ve saatte tek-lif edebilecekleri fiyata göre kat'i teminatlarla birlikte Fındıklıda sa-tın alma komisyonuna gelmeleri. «5688»

12/7/941 günü saat 11 de pazar-lıkla 10 ton sığır eti satın alın-acaktır. Şartnamesi hergün komis-yonda görülebilir. İsteklilerin tek-lif edebilecekleri fiyata göre kat'i teminatları ile birlikte belli gün ve saatte Fındıklıda satın alma ko-misyonuna gelmeleri. «5693»

Deniz Levazım Satınalma Komisyonu İlanları

343 adet tükrük hokkası 209 adet etajer

Yukarıda cins ve miktarı yazılı iki kaleme eşya 14/Temmuz/941 pazartesi günü saat 15 de pazar-lıkla alınacaktır.

İsteklilerin belli gün ve saatte Kasımpaşa'da bulunan komisyon-da hazır bulunmaları. «5667»

ZAYİ — İst. Emniyet Müdürlüğü 4 üncü şubesinde alınıp olduğum ikamet tezekeremi zayı ettim. Yenisini çıkartacağımdan eskisinin hükmü yok-tur.

Pangaltıda Esref Ef. S. No. 121 Alt-dağı Ap. da Yunan tebaasında Sokrat Patunas

EDEBİ ROMAN: 58

Bir Cinayet Davası

Yazan: ETEM İZZET BENİCE

bir zabıta heyeti tarafından araştı-rtırma yapılmış, fakat, bütün gay-rete rağmen bu paralar bulunma-mıştır.

Şükriye tarafından bu servetin heyeti umumiyesi herhangi bir sebeple bir yere saklanmış ola-bileceği gibi katil tarafından da alınmış olması muhtemeldir..»

Raporda bu cümleler okunurken Muzaffer heyecan içindeydi. Bu heyecan neş'e, gurur, istihza ifade eden bir heyecandı. Heyecan du-yuyordu, çünkü muhakeme yep-eyni bir safhaya giriyordu.

Neş'e duyuyordu, çünkü karşı taraf avukatlarına karşı davasının en büyük isabet misali olan ve bütün tahkikat safhalarında meç-hul kalmış bir noktayı bu raporla

ortaya koymuş bulunuyordu. Gu-rur duyuyordu, çünkü, bu rapor-ları meslekî muvaffakiyetin ilk isbatı ve ilk âdımı telâkî ediyor-du. İstihzası herşeyle idi.

Ensesele sarkan yağlı saçları-nın örgüsü, yampiri çenesi, iri ke-mikli yüzü, kocaman kafası, siyah kalın çerçevesin sisi içinde göz-lelerle herkesin dikkatini ilk celse-denberi üzerinde toplayan Muzaf-fer bu celsede bütün dinliyen ku-laklarda yaptığı bir infilâk ile büs-bütün herkesi ve her türlü heyec-an ve merakı kendi şahsında der-lemiş ve.. profesör Cemil için:

— Sarılanat!.. Lâkirdilari duyulmaya başla-mıştı. Muzaffer bu hali ile ve oku-nan şu raporla müthiş bir sükse

HIKAYE SON DEFA

Yazan: HAKKI TALAS

«Bazı hâdiseler olur ki insan kalbi üzerinde kapanmıyan, durmadan yanan ve sızlayan bir yara gibi devam eder. Yaşadığımız müddetçe onun ızdırabını behemal hissedebiliriz. O bizim için artık gölgemiz gibidir. Güneş olduğunca kendisini gösterir; hayatımız imtidadına bizi takip eder. Ve bizimle beraber sonuna kadar sürüklenir. İşte ben, böyle bir yara ile malûl, daimi ve ebedi bir acının tazyiki altındayım.

Ebedi diyorum... Çünkü, bu acı benim mezara kadar ebedi olan, hayatım müddetince devam edecek, her akıma geldikçe, bu acının eşlerine rastladıkça, muhtelif vesilelerle onu tedad ettikçe sarsılacak göz yaşları döküleceğim. «Unulmuş yara, dinmeyen acı» sözleri benim derdini ne güzel ifade ediyorlar.

Hastaladığının beşinci günü idi. Onun başından bir dakika bile ayrılmak istemiyordum. Daha doğrusu ayrılamıyordum. Bir taraftan çektiği ızrap, geçirdiği buhran ve vecalara tahammül edemeyen, beri tarafta durmadan:

— Ölecek... Ah ölecek!...

Diye yağmur gibi göz yaşlarıyla, pembe rengi solmuş, avurtları beş gün içinde cökürmüş bir halde aghyan annesinin şu acıklı hali beni bütün bütün çileden çıkarıyordu. ızrapla meşbu bir hal dedim. Bu vaziyette artık beynim işlemiyor, kalbim vurmu-yor, hayattan, hassasiyetten kalmış bir vücut gibiyim. Ne yapacağımı rabbî diyorum; Tanrıya isyan, tabiate isyan; hilkate ve kâinata isyan. isyan. isyan. Her geye; son kudretim, son kuvve, tümle bağırarak, feryat etmek bütün ıstikâlarımı haykırmak istiyorum.

Onu, o küçüküm himayeye, sıyanete muhtaç körpe vücudı kemiren, dakikalar geçtikçe eriten ve gözle görülmeyen mahlûkları e-lime geçirmek, etmek ve parçalamak istiyordum. Fakat hayattı!

İşte onun kuvvetli ciğerleri artık işlemliyor; nefesleri duyulmuş. Yavaş yavaş sesler çıkıyor... Bütün vücudü titriyor, korkunç hareketler yapıyor... Adeta kırkuyruklu. Kaçmak. Dünyadan, hayattan canlıların bulunduğu her yerden uzaklaşmak istiyorum.

Daha beş gün önce balkonda benimle oynayan, koşan, gülen gün sesler çıkaran canlı nerede? Hani o kendine mahsus çocuk şivesi bir şeyler söylerdi. Nerede o şen bûbûl sesleri? Nerediğünüz yigit çocuk? Tabiatın şu tezadına nefret ediyordum. Kafamın içinde bütün müsbet şeyler bir hercümere halinde. Yangından kurtulmuş eşya gibi karma karışık. Hiçbir şeye inanmıyordum. Şu dakikada birşey beni tatmin etmiyor. Ne fen ne ilim, ne felsefe, ne san'at, ne sema, ne zemin her şey benden uzaktı. Benliğim benden uzak, insanlar benden uzak. Ne zamanda ne mekânda ben yokum... Bütün kıymetler, bütün kudretler nazarımda aciz ve zelildir. Mademki onu bu hal-

de görüyorum. Benim ümitlerim, benim emellerim hep onunla idi. Şimdi o, bir gölgede yavaş yavaş eriyen bir buz parçası gibi küçülüp tükenmektedir. Mademki o yaşamayacak artık benim için düşünmeğe ve yaşamağa ne lüzüm var? Nasıl ve ne için yaşayacağım?

Evet, işte onu böyle azap ve ıztıraplar içinde kaybettim. Yattığının 6 ncı günü sabahı idi. Tan yeri yeni ağarıyordu. Nefesini bir türlü göğsünden bırakmak istemiyen zalim derde, lânet eder gibi, bir kanlı köpük tükürdü. Gökteki son seher yıldızı le bearaber söndü. Onu son defa bağırarak bastım öptüm, öptüm. Göz yaşlarıyla ilk gaslini ben yaptım. Henüz hararetini kaybetmiyen vücudünü tekrar tekrar kucakladım. Ne bedbaht baba imişim ki onu kendi ellerimle de soğuk toprakla koyun koyuna bıraktım. Yaşamam da Kalbimde yanan bir ateş var. Aradan seneler geçtiği halde onu bir türlü unutuyordum. Sevinirken be nimle beraber, gülerken beraber, hep gözümün önünde ve daima acizime, zavallılığuma, kendini sıyanet edemediğime acı acı gülüyordum. Muhtimden bir türlü uzaklaşmıyordum.

Zavallı adam bana hem söylüyor, hem ağlıyordu. Kafileden epeyce uzaklaşmıştık. Arkamızda kalan mezarlıklara dönüp bir daha baktı. Ve başını sallıyordu: — Bir gün sizin diyarda biz de son yolculuğumuzu yapacağız dedi.

11 Temmuz 1941

- 18.00 Program, ve Memleket Saat Ayarı.
18.03 Müzik: Fasil Sazi.
18.30 Konuşma: Memleket Postası.
18.40 Müzik: Radyo Sving Kuarteti.
19.00 Konuşma: (İktisat Saati).
19.15 Müzik: Radyo Sving Kuarteti. Programın Devamı.
19.30 Memleket Saat Ayarı, ve Ajans Haberleri.
19.45 Müzik: Klâsik Program.
20.15 Radyo Gazetesi.
20.45 Müzik: Solo Şarkılar.
21.00 Ziraat Takvimi ve Toprak Mahsulleri Borsası.
21.10 Tamsil.
22.00 Müzik: Radyo Salon Orkestrası.
22.30 Memleket Saat Ayarı, Ajans Haberleri, Esham — Tahvilât, Kambyo — Nukut Borsası (Fiyat).
22.45 Müzik: Radyo Salon Orkestrası Programın Devamı.
22.55/23.00 Yarmık Program, ve Kapans.

YARINKİ PROGRAM

- 7.30 Program, ve Memleket Saat Ayarı.
7.33 Müzik: Hafif Program (Pl.).
7.45 Ajans Haberleri.
8.00 Müzik: Hafif Program.
8.30/8.45 Evin Saati.
12.30 Program, ve Memleket Saat Ayarı.
13.33 Müzik: Türkçe Plâklar.
13.45 Ajans Haberleri.
14.00 Müzik: Riyaseticümhur Bandosu (Şef: İhsan Künceri).
14.45 Müzik: Türkçe Plâklar.
15.00/15.30 Müzik: Dans Müziği

ÇOCUK

Cenubî Amerikanın hükümet merkezlerini medhederler

Araya muharebe girmiş olmasına rağmen, bizim Ankaramızı da güzelleştirmek için hükümetimiz hiç birşey ihmal etmiyor

Cenubi Amerika hükümet merkezlerinin isimlerini elbette işitmişsinizdir. Bütün bu hükümet merkezleri yeni dünyanın en modern şehirleridir.

Meselâ Arjantinin merkezi Buenos Ayres 30 kilometre uzunluğunda, 25 kilometre genişliğinde bir şehirdir. Nüfusu iki buçuk milyondur.

Büyük mağazalar, yeraltı trenleri, geniş caddeler, büyük bir şehre mahsus hayat kaynaşması. Bu şehirde Florida ismindeki caddenin bir hususiyeti varmış. Akşam saat 18 den 20 ye kadar bu geniş cadde, sadece yaya gidenlere tahsis edilir, otomobillerin sair nakil vasıtalarının geçmesi yasak edilmiştir. Meselâ farzediniz ki, Beyoğlu İstiklâl caddesinde, her hangi bir akşam saatinde ne tramvay geçiyor, ne otomobil? Koca cadde yalnız yaya gidenlerin emrine âmâdel. Fakat biz bunu yapamayız ki... Yaparsak, tramvaylarla otomobilleri sonra hangi cadede geçireceğiz? O saatte Buenos Ayresin bütün şık kadınları ve delikanlıları bu caddede dökülür. Sinemalar, tiyatrolar, eğlence yerleri dolup boşanır.

Buenos Ayresin hayvanat bahçesini de çok medhederler. Bu bahçede en nadir hayvanlarla nebâtat, ağaçlar ve büyük büyük göller vardır.

Rio Laplata isminde büyük bir nehir ve bu nehrin ayağı olan Tigre şehirden ve civarından geçer. Her iki nehrin kenarında çok güzel sayfiyeler ve nehirde de Arjantinli zenginlerin yatları vardır. Şehirden buralara gelmek için Buenos Ayresin ortasında bulunan ve Palermo denilen büyük bir parktan geçmek lazımdır.

Uruguay hükümet merkezi olan Montevideoya gelince; burası dünyanın en havadar, neşeli, iç açıcı, çiçek, bahçe, villalarla dolu bir şehirdir. Rio Laplata nehrinin ağzındadır. Nereye baksanız, muhteşem bir manzara görürsünüz.

Bu şehrin en güzel binalarından biri, Uruguay millet meclisidir. Bu bina, hemen baştan aşağı mermerden yapılmış gibidir. Zemin, sütunlar, duvarlar, tabii merdivenler, hülâsa her taraf mermerdendir. Kabul salonlarının duvarlarına altın ve diğer kıymetli madenlerden yazılar nakşedilmiştir. Bütün bu servete rağmen, hiçbir ağırlık hissedilmez. Herşey ince, zevkli ve ahenklidir.

Şehirden pek uzak olmyan bir futbol sahası vardır ki, burada 40,000 kişi rahat rahat maçları seyredebilir.

Sonra Montevideo bir banyo şehridir. Pozitas ve Karasko isminde iki plajı vardır ki, bir ucundan öbür ucu görünmez. Plajların kenarında mükellef villalar, muhte-

şem oteller vardır. (Serro (dağ) denilen bir tepe şehre ve limana hâkimdir. Bu dağın tepesinde tâ İspanyolların fethinden kalma eski bir kale vardır.

Cenubi Amerikan hükümet merkezleri yeni şehirler oldukları için birbirlerinden güzeldirler.

Bizim Ankaramız da yeni bir şehirdir. En kısa bir zamanda girin bir hükümet merkezi olmuştur. Hele, bundan sonra çok daha güzelleşecektir.

Bugünkü muharebe dolayısıyla, hükümet katlandığı büyük maraflara rağmen, yine Ankaranın imarını ihmal etmemektedir. Nitekim önümüzdeki sene içinde şehir İstasyon arasında çok büyük bir parkın vücutu gelmiş olacağını göreceğiz. Bu parkta, havaya otuz metre su fışkırtan fişkiyeleri ile büyük havuzlar, daha doğrusu gölçükler yapılacaktır. Burada sandallarla, küçük motörlerle gezilecektir. Açık hava tiyatroları yapılacaktır. Çocuklara kuklalar oynatılacaktır. Her tarafı ağaçlar bezeneyecektir. Göllerin suyu Çubuk barajından getirilecektir.

Hulâsa, Ankaramız, siz iyice büyüyip hayata karıştığınız zaman, herhalde Cenubi Amerika hükümet merkezlerini gidip görmüş olanlara bile, aratmayacak kadar güzelleşecek.

Hesap suali

Üç çocuğa iki kutu çikolata hediye ettiler. Bunlar da iki kutudaki çikolataları kendi aralarında müsavi miktarda taksime karar verdiler.

Birinci kutudaki çikolataları saydılar. Bakıldık ki üç taksimi kabil değildi. İkinci kutudaki çikolataları saydılar. Bakıldık ki, bu kutudaki çikolatalar birinci kutudaki yedi tane eksi. Bu kutudaki çikolataların üç taksimi kabil değildi.

Ne yaparsınız? O sırada çocukların babası geldi ve dedi ki: «Yekününü alınız. Herhalde 3 ile taksimi kabil-dir.» Neden?

Mükâfatlı bulmacamız

Çocuklar, önümüzde bir hafta kaldı. Zengin hediyeli ilk mükâfatlı bulmacamızın hal varaklarını isimlerin ve adreslerinize bize göndermeyi ihmal etmeyin. Küçük bir zahmetle mükâfatlı güzel bir hediye kazanabilirsiniz. İlk defa aylık olarak tertip ettiğimiz bu bulmacadan sonra, sizlerin arzunuz üzerine, her iki haftada bir, yine zengin mükâfatlarla bulmacalar tertip edeceğiz. Sizin kendi şahifenize siz ne kadar alâkadar olursanız, biz de sizi o kadar sevindirmeye çalışacağız.

12 Temmuz Cumartesi akşamı saat 10 da

CUMHURİYET ÇOCUĞU

Ben bir yılmaz Türk kızım Çelikten dirim, soym Demir elli, tunc bilekli Cumhuriyet çocuğuyum.

Türkten doğdu medeniyet En büyük hakkı hürriyet İstiklâl ve Cumhuriyet Bu ateşi yakan Atam Unutur mu onu vatan

Çok severim Atam gibi Çok severim babam gibi Büyük İsmet İnönü Her bir sözü yasam gibi

Göz kamaşır güneşinden Güneş doğar her işinden Gidiyor, gideceği Hiç durmadan peşinden

Çağaloğlu 44 üncü ilkokulda Sahire DURAK

Biliyor musunuz

★ Adem Babamız 930 sene yaşaması.

★ Mac Vest ciddi tavırla hiç resim çekiriz. Bütün çekirdiği resimlerde mutlaka tebessüm ederim.

★ Çinde bazı yerlerde çocuk ölümü binde iyi yüzü buluyormuş.

★ Genç bir delikanlının saçları 130,000 ile 150,000 arasında imiş.

★ Amerikanın en güzel şehri olan Vaşington Piyer Lanfan isminde bir Fransız mühendisinin planlarına göre inşa edilmiş ve hâlâ da o planlara göre inşasına devam ediliyormuş.

★ Hindistanda bir inegî öldürülenler yirmi beş seneye kadar hapsediliyormuş.

★ Nevoğka hayvanat bahçesinde 366 yaşında tahmin edilen çok büyük bir kaplumbağa mevcuttur.

Çabuk cevap vermek şartile...

Kutuplan ve Üstüva hattından lid nokta alınır. Bu noktalaran hangisi Arzin merkezine daha yakındır.

Biraz gülelim!

Bir hoca derste «İyi bir çoban» ismindeki hikâyeyi çocuklara anlatıktan sonra, izah için sordu:

— Faraza siz küçük küçük koyunlar olsanız, size nisbetle ben ne olmuş olurum? Çocuklar — (Hep bir ağızdan) İhtiyar bir koyun!

Çiftler

İşte size bir kaç isim ki, hemen tek başlarına hiç söylenmezler. Mutlaka kendi eşleri ile beraber söylenirler. Biz bu çiftlerden yalnız birinin ismini söyleyeceğiz. Ötekî eşinin ismini siz bulacaksınız.

Leylâ ile... Karagöz ile... Hâbil ile... Lorel ile... Adem ile... Daha bunlar gibi çiftler de bulabilirsiniz.

12 Temmuz Cumartesi akşamı saat 10 da

BÜYÜKDEREDE BEYAZ PARK'da

MÜNİR NUREDDİN

VE ARKADAŞLARININ İLK YAZ KONSERİ

Gece İstanbul ve civar köylere otobüs servisi temin edilmiştir.

Dikkat: Pazar günü öğleden sonra MUAL Â

Kemani SADİ ve arkadaşları

Caz, Dans Eğlenceler.

ONUN

Hayatını Anlatıyorum!..

Yazan: HALÜK CEMAL

No. 41

“Gel kızım gel.. dedi. Yukarı çık ta kardeşinin halini gör!..”

Odayı son bir defa gözden geçirirken o kadar neşeli idim ki sevinçim kalbimden dudaklarım taşıyor, şarkı söylüyordum. Annem duymuştu. Yemek pişirmesini bırakarak geldi. İçeri girince şaşı:

— O maşaallah Müjân dedi. Bugün yine hamaratlığın üstünde.. ve arkamı okşayarak ilâve etti:

— Benim güzel, çalışkan kızım mükemmel bir ev kadını olacak inşaallah!..

Onun bu içten temennisi sevinçimi arttıran bütün bir teselli ve yorgunluğumun mükâfatı oldu. Vakit öyleye yaklaşıyordu. Temizliği bitirdikten sonra giyinmiş, pencere önüne oturmuştum.

Kapının her çalınışında helecanla cumbaya koşuyor, gelenlerin göçüp, bakkalın çirâğı veya fukara olduğunu görerek çekiliyordum. Bugün de amma çok fukara geliyordu. Hiçbirisini boş çevirmiyordum. Hepsine ekmek verdim. Hatâ bir defasında konsolun gözünde de günkü harçlığımızdan gizlice yüz para aldım. Kucagında küçük bir çocuğu olan bir tazeye verdim. Zavallı kadıncığın öyle bir dua ediyordu ki.. Yüzümü minnetle süzerek:

— Allah ne muradın varsa versin ay parçası!.. dedi.

Bu temennisine karşı içimden, gönlümün bütün safiyyetle yerlerin, göklerin yaratıcısına yalvardım:

— Yarabğim sen benim yüzümü kara çıkarma, beklediğimi çabuk gönder, sevgimi, şerefimi kurtar!..

Saat bir olmuştu. Pencere önünde elimde bir kitapla oyalanıyordum. Fakat gözlerim satırların üstünde gezindiği halde hiçbir şey anlamıyordum. Arada bir karşıya, evlerine bakıyor «şimdi kapı açılacak, annesi çıkacak, gelecektir» diyordum.

Yine böyle bir bakışta tek mil pencerelerin kapalı olduğunu, her zaman açık duran camının bile in-nik, perdelelerin çekilmiş bulunduğunu farkettim. O vakit içime ilk defa bir sul, ezici, öldürücü bir şüphe daldı:

— Acaba evde kimse yok mu? Ya annesi gelmezse?..

Aşağıdan yemeğe çağırıyorlardı. Hiç canım istemediği halde belki oyalanırım diye indim. İstihâm bir anda kesilmişti. İsteksiz isteksiz yiyordum. Annem farkettti:

— Ne o? İstihâm yok Müjân dedi. Hasta mısın?..

Rahatsız degildim. Bir yerim ağrıyordu. Fakat ah keşke ız-

tırabım vücudun böyle geçici ağrılarından, muvakkat dertlerinden ibaret olsaydı!

Bu esnada uzaktan uzağa kulağıma bir zil sesi geldi. Dinledim: Onların kapısı çalınıyordu! Kendine mahsus bir ahengi olan bu zil diğerleri arasında belli idi. Sonra bir kapının kapandığını duydum. İçim rahatladı. Kendi kendime: «Annesi eve döndü. Birazdan gelir..» dedim.

Artık ferahlamıştım. Şimdi; açılan iştihamla yemeyimi yiyor, konuşuyor, güliyorum!

Yemekten sonra da saatler hep intizar ve heyecanla geçti. Fakat yine gelen olmadı! Elimde kâh di-kışım, kâh bir kitap pencere önünde beyhude yere bekliyor saatler ilerledikçe üzüldü, sıkılarak: «Niçin, gelmedi? Neden gelmiyor?..» diye yerimde duramıyordum. Akşamı oğu, belki yüzüncü defa sorduğum bu sualı yine zihnimde tekrar ederken kapı çaldı. Hemen cumbaya fırladım. O vakte kadar annem ipi çekmiş, açmıştı. Kimin geldiğini göremedim. Bütün bir ümitle merdiven başına koştum: Ne yazık, beklediğim değildi! Annem küçük bir çocukla konuşuyordu. Sonra seslendi:

— Müjân! Samime çağırıyor-muş!

Hasta arkadaşım sıkıldığı zamanlarda beni istetirdi. Her zaman memnuniyetle giderdim. Lâkin şimdi kendim bunaldığım için pek arzu etmiyordum. Çabuk dönmek kararile bir yoklayım dedim. Gittim.

Kapıyı açan, ağlamaktan kızarmış gözleri, bozulmuş çehresile dadısı oldu. Beni görür görmez hıçkırmağa başladı. Halinden korktum. Akşamki kâbusu hatırlıyordum. pek fenalaşmış, yahut ölmüş olması ihtimalile titriye titriye bir solukta sordum:

— Samime nasıl? Nasıl Samime?..

İkimizi de bir arada gibi büyü-ten, her yanyana oluşumuzda «kızlarım» diye takdirle, itharla bakıp:

— Sizi bu boya ben getirdim. Ne mutlu!.. diye sıcak sevinç yaş-larile gözleri dolan ihtiyar kadın daha fazla duramadı. Bir hamlede boynuma sarıldı. Üzerinde artık

(Arkası Var)

BULMACA

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Sağdan Sol:

1 — Siyah Hasan, 2 — Mehtap, tahkır, 3 — Melahat erbabından, 4 — Yüz sen, tok değil, 5 — Siyah kuş, nota, 6 — Beyaz, 7 — Kuvvetli bur-senin sesi, 8 — Fırvan, eğlence ve-yeri, iki kelime yanyana, 9 — Yemek, nihayet, 10 — Gilyen şeylerden, içilen şey.

Yukarıdan Aşağıya:

1 — Gayri müslim ismi, 2 — Ger-ce aydınlatır, tabak, çanak düşürür, 3 — Kavga başlangıcı, nakit, 4 — Feryat, Fırvan, 5 — Olmamış, atla-rın işkenesi, 6 — Başına II, sonuna II ilâve ederseniz, hükümünü verir, kıy-vetli, 9 — Rütubet, millet, 10 — Aktör.

Düğü Bulmacamızın halledilmiş şekli

1	A	N	A	V	A	T	A	N	K
2	N	A	M	U	S	O	M	I	N
3	A	M	I	R	A	N	E	A	L
4	D	R	O	L	A	L	E	M	O
5	O	A	L	E	N	I	E	S	
6	L	A	L	O	T	O	Y	A	K
7	U	N	K	O	M	A	V	A	L
8	E	M	A	N	E	T	O	K	I
9	M	A	R	E	T	O	K	I	
10	L	I	R	A	R	A	B	A	

(Arkası Var)

Son Telgrafın Tarihî Tefrikası: 120

TUNA BOYUNDA TÜRK ORDULARI

Yazan: M. SAMİ KARAYEL

Kral, zahiri cesaret göstermek istedi

Bu müteale kralın pek hoşuna gitti. Palaten Türk ordularını Drava nehrinde durdurmağa muvafak olduğu takdirde kendisi Hirvatistana çekilerek burada Frangepan tarafından toplanan kuvvetlerden ve Avusturyalılar tarafından tahkim olunan istihkamlardan istifade Türk ordusunu iki kısma ayırarak hareket etmesi mülahaza olundu.

Fakat meclisi harpte hazır bulunan Macar asilzadeleri kralın müferiden hareket eylesini tasvip etmiyereki:

«Türk ordusu nasıl ki padişahları kumandasında bulunuyorsa, kralın da kendi ordusu kumandanlığında bulunması icap eder.» Dediler.

Bunun üzerine kral o âna kadar izhar ettiği tereddüdü büsbütün örtmeğe çıkararak zahiri bir cesaret göstermek istedi. Ve:

— Herkes için ilerisine daima beni sürüyor. Memleketi müdafaaya hazırım. Mademki bensiz hiçbir yere gitmek istenilmiyor. Pekâlâ! Ben de Cenabı Hakkın muavene-

tine sığınarak anlarını istediği yere kadar gideceğim.

Dedi. Ve muharebeye kat'i surette karar verdi: Ağustosun on dördüncü günü kral Seksarda ordugâh kurdu.

On altıncı günü Bataya geldi. Burada, en ziyade orduya bir başkumandan intihabile meşgul oldu.

Piskopos Tomorinin evsaf ve cesaretini takdir eyledikten başkumandan tayin ve Zebniburgen voyvodasının biraderi Zapulyayı da muavin şafiate yanına verdi.

Bata civarı, nisfi süvariden teşekkül eden ordunun yayılmasına müsait olmadığın ordugâh Muhâc ovasında kurulmasına ve Türk lere açık sahrada mukabele edilmeğe karar verildi.

Türkler Esek üzerine doğru hareket mübâzeret eyledikleri esnada, Tomori maiyetindeki kuvvet Tunanın sağ sahilinde bulunan Bezdan mevkinde geçerek Peter Pereni tarafından Tamışvar taraflarına gönderilen

taraflarına gönderilen kıtaat ile beraber altı bin kişiye balığ olduğu halde Mohacın yirmi dört kilometre cenubunda bulunan Baranyavar mevkiine geldi.

Ve burada kral maiyetindeki kısmi külliye iltihak eylemeğe gayret etti. Kral ise eşyalarının henüz gelmemiş olmasından dolayı hareket bir derece tahfif ederek Mohağtan on üç kilometre mesafede bulunan Donazekzo mevkiinde kalmaya mecbur oldu.

Fakat bu sırada Türk ordusundan gelen casuslar, Türklerin derme çatma askerlerini murekkep olduklarını ve içlerinde silâhı olarak ancak pek az kuvvet bulunduğunu haber verdiler. Zabitanın bir kısmı bu malûmata itimat gösterdilerse de Tomori, bu şayialara kat'iyen ehemmiyet vermedi.

Tomori casusların verdiği malûmata kulak asmayarak muharebe tertibatını almağa başladı. Düşman muharebe tertibatı almakta iken ağustosun dokuzuncu günü Ayluktan hareket eden Türk

ordusu şiddetli yağmurlar altında savateli bir yürüyüş yaparak ağustosun on üçüncü günü Esek yakınına geldi.

Belgradtan getirilen köprü âletleri Türk ordusu tarafından Drava nehrî üzerine kurulmağa başlandı.

Köprü inşasının bir an evvel bitmesi için padişah cadırını nehr kenarına kordurdu. İki yüz metre uzunluğunda yapılan bu köprü beş gün zarfında tamamlandı.

Ağustosun yirmineci günü Türklerin ilk müfrezesi nehrinden geçerek nehrin öbür tarafında bulunan Macar ileri karakollarını geri çekilmeğe mecbur etti.

Ağustosun yirmi ikinci günü tek mil Türk ordusu nehrinden geçti. O gece padişahın verdiği bir emir üzerine parlak bir mum donanması yapıldı. Türk ordusu şenlik yapıyordu.

Ertesi gün Esek şehri yakıldı. Sonra orduda geri çekilmeğe ümidinin yok olması ve Hirvatistandan gelmesi muhtemel olan bir or-

omlyonla genneler. (30